

Projektplan & drejebog for projektet: "Særligt Tilrettelagt Arbejdskraft Formidling": STAFF

Baggrund

I forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2011 er der indgået aftale om at igangsætte en række konkrete initiativer i forhold til unge, der har gennemført den 3-årige ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (USB): *"Visualisering af visioner bag lov om uddannelsen for unge med særlige behov"*. Indsatsen skal foregå i såvel Undervisningsministeriets regi som i Beskæftigelsesministeriets. 19 mio. er udmøntet til en ekstra beskæftigelsesindsats for målgruppen.

Den 3-årige ungdomsuddannelse har flere navne. Undervisningsministeriet anvender almindeligvis forkortelsen USB (Ungdomsuddannelsen for unge med Særlige Behov), mens den almindelige betegnelse er STU (Særligt tilrettelagt Ungdomsuddannelse). **I projektet anvendes betegnelsen STU**, der tager udgangspunkt i at beskrive indhold / indsats frem for at tage udgangspunkt i beskrivelse af målgruppen.

"Flere unge, der har gennemført STU-uddannelse skal have mulighed for at opnå et arbejdsliv, inkluderet på det almindelige arbejdsmarked" (Finansmin.'s notat af 6. november 2010) *"af de sandsynligvis mere end 600 unge udviklingshæmmede, der hvert år i perioden 2011 til 2014 bliver færdige med den særlige ungdomsuddannelse, skal mindst 100 hvert år søges koblet til det ordinære arbejdsmarked via et skånejob. Ligeledes skal projektet via en opsøgende indsats give de voksne udviklingshæmmede, der befinder sig på beskyttede værksteder, information og vejledning om at de også har mulighed for at komme i skånejob på det ordinære arbejdsmarked"*. I skrivelsen påpeges bredden i målgruppen: *"Det er væsentligt at der tages hensyn til, at udviklingshæmmede, der har deltaget i den særlige ungdomsuddannelse, kan have en varierende arbejdsevne. Det er ikke en bestemt type job med løntilskud, der er den rigtige løsning for alle udviklingshæmmede, der ønsker at komme i beskæftigelse"*. Det understreges at ikke blot job med løntilskud til førtidspensionister ("skånejob"), men også fleksjob samt revalidering skal være i spil i den 3-årige indsats.

Om betegnelsen ”udviklingshæmmede”

Betegnelsen ”udviklingshæmmede”, der jo omfatter en ganske bred skare af vidt forskellige mennesker med vidt forskellige udviklingsmæssige eller organiske funktionsnedsættelser, fremgår af Finanslovsteksten. For at derfor definere målgruppen nærmere har projektet hentet information fra henholdsvis Servicestyrelsen og fra Landsforeningen LEV.

Servicestyrelsen: ”At være udviklingshæmmede”: ”Udviklingshæmmede er en bred samlebetegnelse for mennesker med væsentlige kognitive funktionsnedsættelser eller mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, som har brug for hjælp og støtte fra omgivelserne i hverdagen. En del udviklingshæmmede har svært ved at tilegne sig ny viden og nye færdigheder. Udviklingshæmmede kan sagtens lære noget - men i mange tilfælde tager det længere tid. Omfanget af funktionsnedsættelsen er meget forskellig. Derfor er der også stor forskel på, hvilken slags støtte, udviklingshæmmede har behov for. Nogle kan fx godt få en hverdag med egen lejlighed, job og fritidsaktiviteter til at fungere uden særlig meget støtte. Andre har behov for støtte døgnet rundt”.

Landsforeningen LEV skriver på sin hjemmeside: Hvad er udviklingshæmning?: ”At være udviklingshæmmede betyder, at ens personlige udvikling går langsommere. I næsten alle tilfælde betyder det også, at man - på nogle områder - ikke når så langt i sin udvikling, som andre. **Alle - også mennesker med udviklingshandicap - udvikler sig på følgende vigtige områder: Motorik (dvs. bevægelse), interesse for og samspil med andre, sprog og leg.** Årsagen til udviklingshæmning kendes langt fra i alle tilfælde, men udviklingshæmning kan være en følge af:

- Arvelige faktorer (fx visse stofskiftesygdomme samt arvelige kromosomfejl)
- Kromosomfejl
- Skader, der opstår i fostertilstanden (p.g.a. f.eks. overdreven alkoholindtagelse, overdreven rygning eller infektionssygdomme hos moderen)
- Iltmangel under fødslen
- For lav fødselsvægt (som følge af for tidlig fødsel)
- Mangel på motorisk, social og sproglig stimulering i barndommen (ses næsten ikke i Danmark i dag)
- Hjerneskade opstået efter fødslen p.g.a. en ulykke eller sygdomme”

Projektet anvender ovenstående målgruppebeskrivelser som afsæt.

Betegnelsen ”udviklingshæmmede” leder som betegnelsen ”handicappede” opmærksomheden hen på personernes barriere/problematik. Den danske beskæftigelsesindsats tager afsæt i arbejdssevne modellen og i det hele taget et fokus frem for alt på evner og muligheder frem for på barrierer eller ”diagnoser”. Projekt STAFF ønsker, i indsatsen omkring de omfattede unge, at de kendes som personer frem for alt, nærmere kendetegnet ved styrker og potentiale, altså det, de kan, frem for det, der er deres ”problem”.

I tråd med dette anvender vi derfor betegnelsen ”personer / unge **med** udviklingshandicap”. **Projekt STAFF vil have et særligt og stærkt fokus på de unge i målgruppen, der har de mest omfattende barrierer, men som på trods af dette har et ønske om en tilværelse med et støttet arbejde på en virksomhed – og altså ”uden for” de beskyttede værksteder.**

Om STU-uddannelsen og målgruppen

Målgruppen for STU-uddannelsen er unge mellem 16 og 25 år, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, herunder EGU, selv om der ydes specialpædagogisk støtte. STU-uddannelsen er for målgruppen et retskrav.

- **Formålet** med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse. Der er således ikke tale om en kompetencegivende uddannelse
- **Ansvar**et for ungdomsuddannelse for unge med særlige behov er i kommunerne hos kommunalbestyrelsen, der også har finansieringsansvar for uddannelsen.
- **UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning) afklarer**, om den unge er i målgruppen for ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, udarbejder udkast til en **uddannelsesplan** og afgiver **indstilling** til kommunalbestyrelsen
- **STU kan foregå på** kommunale og private undervisningsinstitutioner, i ordinære ungdomsuddannelser, på værksteder, på sociale institutioner, husholdnings- og håndarbejdsskoler, folkehøjskoler, produktionsskoler, erhvervsskoler, daghøjskoler mv. og kan gennemføres som enkelt elementer. Desuden kan der indgå praktikophold ved virksomheder og institutioner.
- **Ved afslutningen** af den unges uddannelse, udleveres et **kompetencepapir**, som indeholder en beskrivelse af de skole- og praktikforløb, den unge har deltaget i.

Aktuelle tal & statistik for elever og STU-uddannelsen

Statistik over elevtal, kønsfordeling, forsørgelsesgrundlag og henvisningsårsag totalt og kommuneopdelt. Statistikken dækker aktivitet for perioden 1. august 2007 – 28. februar 2010. (Kilde: UNI•C Statistik & Analyse)

3.418 unge var i gang med STU-uddannelsen pr 28. februar 2010.

Det er 87 procent flere end ved forrige opgørelse pr. 28. februar 2009.

55 % af de unge gennemfører uddannelsen på en kommunal uddannelsesinstitution.

Antal igangværende elever:

1. august 2007	1. august 2008	28. februar 2009	28. februar 2010
379	1.223	1.832	3.418

Af de 3.418 unge er 60 % mænd og 40 % kvinder

Forsørgelse og henvisningsgrund

31 % af gruppen modtog førtidspension, mens 16 % var på anden offentlig ydelse i forbindelse med en forrevalidering. Forsørgelsesgrundlag for den resterende del er ikke oplyst. Halvdelen af de unge var henvist til uddannelsen af kommunen på grund af generelle indlæringsvanskeligheder. For lidt over 20 % var henvisningsårsagen udviklingsforstyrrelser som DAMP eller autisme.

Henvisningsårsag til ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Tabel 6. Henvisningsårsag for unge på ungdomsuddannelse for unge med særlige behov 1. august 2007 - 31. januar 2008

Henvisningsårsag	Antal unge I alt	Andel Pct.
Generelle indlæringsvanskeligheder	484	72,0
Udviklingsforstyrrelser	107	15,9
Sociale og miljøbetingede vanskeligheder	14	2,1
Læse- og skrivevanskeligheder	4	0,6
Hørevanskeligheder	1	0,1
Synsvanskeligheder	5	0,7
Bevægelsesvanskeligheder	22	3,3
Psykiske vanskeligheder	9	1,3
Andet	26	3,9
I alt	672	100,0

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse

Langt de fleste unge, svarende til 72 pct., blev henvist til ungdomsuddannelse for unge med særlige behov på grund af generelle indlæringsvanskeligheder. Den næststørste henvisningsårsag var udviklingsforstyrrelser med 16 pct. af de henviste unge, jf. tabel 6.

Tabel 7. Henvisningsårsager for unge i gang på ungdomsuddannelse med særlige behov per 28. feb. 2009 og 28. feb. 2010.

Henvisningsårsag	per 28. 02. 2009		per 28. 02. 2010	
	Antal	I pct.	Antal	I pct.
Generelle indlæringsvanskeligheder (psykisk udviklingshæmmede, sent udviklede m.fl.)	1.443	71,2	1.665	50,4
Udviklingsforstyrrelser (autismespektrum, ADHD, Damp m.v.)	414	20,4	711	21,5
Sociale og miljøbetingede vanskeligheder (adfærdsvanskeligheder, socio-emotionelle)	46	2,3	199	6,0
Læse- og skrivevanskeligheder	5	0,2	89	2,7
Hørevanskeligheder (døve og hørehæmmede)	0	0,0	45	1,4
Synsvanskeligheder (blinde og svagsynede)	4	0,2	27	0,8
Bevægelsesvanskeligheder (herunder neurologiske fx. Cerebral Parese)	3	0,1	28	0,8
Psykiske vanskeligheder (fx. depression, skizofreni, mani-depression, angst og fobier)	43	2,1	125	3,8
Andet	24	1,2	110	3,3
Kombination af forskellige henvisningsårsager	46	2,3	304	9,2
Henvisninger i alt	2.028	100,0	3.303	100,0

Note: de absolutte tal i tabel 6 angiver antallet af henvisningsårsager indberettet. Det skal bemærkes at der kan tilknyttes flere henvisningsårsager til hvert enkelte individ, samtidigt med at der ikke er blevet indberettet henvisningsårsager for samtlige USB deltagere.

Projektets bemærkning: Ovenstående ses i lyset af at det i vid udstrækning er muligt, via gældende lovgivning om specialpædagogisk støtte under uddannelse, at kompensere for funktionsnedsættelser i forbindelse med deltagelse i ordinær uddannelse. Unge med selv omfattende fysiske & psykiske barrierer bør og kan derfor, via kompenserende foranstaltninger (speciel tilretning af uddannelsen, faglig eller personlig støtte, hjælpemidler eller mentorstøtte), sikres adgang til og mulighed for at gennemføre ordinær uddannelse, såfremt de i øvrigt indlæringsmæssigt er i stand til det.

Antal elever på STU-uddannelsen fordelt efter elevens bopæl

I alt er 3.731 unge startet på en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, siden den blev indført. Mere end 90 procent er stadig i gang, mens knapt 3 procent har fuldført og 5,6 procent har afbrudt uddannelsen.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	TOTAL
+ Uoplyst/ukendt			6	14	47	47	119
+ Nordjylland			14	64	202	385	668
+ Midtjylland		7	22	100	328	541	998
+ Syddanmark	10	50	101	226	434	774	1.595
+ Hovedstaden	6	47	123	232	530	849	1.787
+ Sjælland			21	148	263	479	914
Total	18	113	287	784	1.804	3.075	6.081

Beskæftigelsesprojektet "Særligt Tilrettelagt Arbejdskraft Formidling" – STAFF

Økonomi

Der er afsat 25 mio. kr. over tre år til projektet.

Økonomiske konsekvenser i 2011-2013, mio. kr.				
	2011	2012	2013	I alt
Pulje	6	0	0	6
Virksomhedskonsulenter	6	6	6	18
Vejledningspjece	1	0	0	1
I alt	13	6	6	25

Indhold

Jobcentrene København, Ålborg, Aarhus, Odense og Esbjerg har modtaget og accepteret bevilling vedr. 2011 – 2013 for lønudgifter til 2 ekstra virksomhedskonsulenter til opgaverne:

- "Virksomhedsopsøgende arbejde med henblik på praktikaftaler / ansættelsesaftaler for målgruppen af unge med særlige behov
- Fokus på de lovgivningsmæssige muligheder i forhold til job, uddannelse og udvikling
- Opsøgende informationsindsats, målrettet skoler og beskyttede værksteder, om STU og arbejde på det ordinære arbejdsmarked - i samarbejde med unge mennesker med udviklingshandicap og UU-vejledere i kommunerne
- Fokus på individuel stillingtagen og planlægning i forhold til STU-uddannelse og efterfølgende job
- Samarbejde med erhvervsskoler om mulighederne for gennemførelse af STU, f. eks. via oprettelse af fagligt forankrede uddannelsesforløb, tilført fornøden specialpædagogisk støtte og viden
- Indgå i netværk med de øvrige konsulenter i projektet, Ungdommens Uddannelsesvejledning, kommunale sagsbehandlere, skoler, virksomheder m.v.

Der vil i projektet være et stærkt fokus på bredt samarbejde på tværs af sektorskillet i projektindsatserne og på netværk, ikke mindst med de projekter, der fungerer og som allerede har stor og værdifuld erfaring. (specielt *KLAP i LEV-regi* og *HUG*, der gennemføres af Foreningen Ligeværd).

Indsatsen skal være en del af jobcentrenes almindelige indsats, knyttes til ungeindsatsen og inspireres af og samarbejder med andre relevante projekter, for eks. projekt "Førtidspensionister i Job".

Organisering

Beskæftigelsesindsatsen er landsdækkende og udgår fra Jobcentrene i de 5 største kommuner: København, Odense, Esbjerg, Aarhus og Ålborg.

Projektet varetages primært af:

- 10 virksomhedskonsulenter, der arbejder regionalt, og er ansat i de 5 største kommuners jobcentre
- 4 fagligt brede, regionale netværk, der administreres af virksomhedskonsulenterne. Deltagere er bl.a. Jobcentermedarbejdere, UU-vejledere, aktører, der arbejder med STU-uddannelse & jobinklusion og virksomheder
- 2 konsulenter i Specialfunktionen Job & Handicap, der understøtter via kurser, netværksfacilitering mv. og som varetager koordinering og projektledelse

Regionale netværk:

STAFF-indsatsen skal være landsdækkende. Derfor skal den indsats, de 10 STAFF-virksomhedskonsulenter yder, række langt ud over kommunegrænsen. Dette søger projektet sikret via 4 fagligt brede, regionale netværk med deltagelse af jobcentre, Ungdommens Uddannelsesvejledning, STU-uddannelsessteder, virksomheder, interesseorganisationer mv. De regionale netværk "drives" af STAFF-virksomhedskonsulenterne og faciliteres af Specialfunktionen Job & Handicap. Der gennemføres regelmæssigt aktiviteter med oplæg mv. og arbejdes på opnåelse af tætte samarbejdsrelationer internt i netværkene. Specialfunktionen tilbyder kursus i netværksfacilitering for STAFF-konsulenterne og har i øvrigt stort fokus på opnåelse af til stadighed velfungerende netværk. Specialfunktionens vanlige kontaktflade til jobcentrene, via nøglepersonerne, er aktiveret og anvendes.

Proces / kalender:

Foreløbig tidsplan	Aktivitet
Januar 2011	Bevillingsbreve udsendt til 5 kommuner
Februar - Marts 2011	Bevillingsbreve underskrevet
Marts – april 2011	Implementering af indsatsen i 5 kommuner Ansættelse af v-konsulenter. Ansættelse af projektkonsulent i SJH SJH opsamler informationer
Maj – Juni 2011	SJH-Kursustilbud til projektets konsulenter
9. Juni 2011	Opstartseminar med netværksdannelse & mulighed for samarbejdsaftaler
30. Juni 2011	5 jobcentre indsender statusrapport til Specialfunktionen Job & Handicap
16. August 2011	Samarbejds møde. SJH og Virksomhedsnetværket VINSA
18. August 2011	Møde SJH og STAFF lederne i de 5 kommuner i Vejle
30. August 2011	Kursus for STAFF-konsulenter i netværksfacilitering v. Line Holst Jensen, AZENA
6. September 2011	STAFF-møde i Vejle (konsulenterne og SJH)
September 2011	Regionale netværksmøder
Oktober 2011	Referencegruppemøde (ej planlagt) xx
November 2011	Landsdækkende status- og inspirationsmøde. STAFF-konsulenter, ledere og SJH

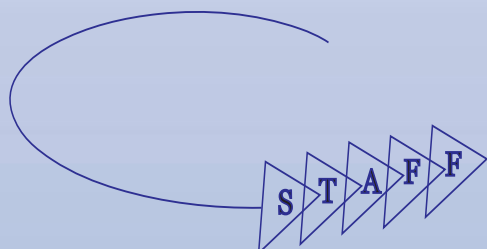
December	Regionale netværksmøder
31. december 2011	5 jobcentre indsender statusrapport til Specialfunktionen Job & Handicap
Januar 2012	SJH udarbejder rapport vedr. projektindsats 2011
Marts 2012	Regionale netværksmøder
April 2012	Referencegruppemøde xx
Maj 2012	Landsdækkende midtvejsmøde
30. juni 2012	5 jobcentre indsender statusrapport til Specialfunktionen Job & Handicap
Juni 2012	Regionale netværksmøder
September 2012	Regionale netværksmøder
Oktober 2012	Referencegruppemøde xx
November 2012	Landsdækkende status- og inspirationsmøde
December 2012	Regionale netværksmøder
31. december 2012	5 jobcentre indsender statusrapport til Specialfunktionen Job & Handicap
Januar 2013	SJH udarbejder rapport vedr. projektindsats 2012
Marts 2013	Regionale netværksmøder
Maj 2013	Landsdækkende status- og inspirationsmøde
Juni 2013	Regionale netværksmøder
30. juni 2013	5 jobcentre indsender statusrapport til Specialfunktionen Job & Handicap
September 2013	Regionale netværksmøder
December 2013	Projektafslutning – fælles arrangement
December 2013	Afsluttende indberetning
Projektervaluering - opsamling - afsluttende rapport/beretning	

XX: **(juni 2011: Referencegruppe ikke sammensat, idet endelig organisering i Undervisningsministeriets regi afventes)** Referencegruppemedtagere foreslås et maksimalt sammenfald af deltagerne i UVM-referencegruppen:

- Arbejdsmarkedsstyrelsen
- Undervisningsministeriet
- DH / LEV
- UU-lederforsamlingen
- Den Nationale Ungeenhed
- VINSÅ
- KL

Kalender opdateret 27. juni 2011

Lisbet Bo, Projektleder

Projektleder Lisbeth Bo
Specialfunktionen Job & Handicap
Vestre Engvej 56, 7100 Vejle
Tlf: 7222 3870
Mail: lbo@ams.dk;
www.bmhandicap.dk